Ч. 207. Четвер 29 (16) вересня 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім недїль і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Із справ краєвих. — З росийско-японьскої війни.)

Дневний порядок першого соймового засїданя обнимає 83 друкованих предложень краєвого Видїлу в справах законодатних і адмінїстрацийних.

З предложень законодатних увійдуть на дневний порядок першого засїданя до першого читаня чотири предложеня, дотикаючі міста Кракова; оподаткованє заведень обезпеченя від огню в користь пожарної оборони в краю; зміна постанов §. 19 і 42 закона про повітову репрезентацию; проект закона, зміняючий §. 12 зак. про церковну конкуренцию; проект новелї до конкуренцийного закона, обмежаючої конкуренцию філїялїстів в користь матерної церкви; законодатне управильненє публичної опіки над убогими; зміна деяких постанов краєвого закона про правні відносини учительского стану в публичних людових школах; проект закона про побір відсоток проволоки для краєвого фонду; проект закона про вишенє пільних миший; в справі утвореня рентевних осель; проект закона про дорогову полїцию; проект закона про садженє і охорону придорожних дерев; проект новелї до закона з дня 2 лютого 1891 про устроєнє служби здоровля в громадах і двірских обшарах; проект в предметї заосмотреня вдів і сиріт по окружних лїкарях; проект закона що до ужитя части надвижок з обороту сиротиньских збірних кас; вкінци кілька проектів в справі наданя деяким шпиталям права публичности.

З важнїйших адмінїстрацийних предложень находять ся: краєвий буджет на 1905 р. і замкненє рахунків за 1903 р.; рахунки гал. Щадницї у Львові за 1903 р.; предложенє про справозданє ради шкільної краєвої про стан публичного вихованя за шкільний рік 1902/3; предложенє в справі фондациї гр. Скарбка; в справі субвенцийованя будови руского театру у Львові; в. справі урядженя заведеня проф. Буйвіда в Кракові для охоронного щепленя; в справах промислових гірничих; в справі краєвої продажи соли; в справі побору краєвої оплати від пива; про краєві рільничі школи в Дублянах, Чернихові і др.; про лїсову школу у Львові; про заряд краєвим публичним складом, злученим з вільним складом в Кракові; про виконуванє патронату над спілками ощадностий і позичок; про нещастє посухи в 1904 р.; про мелїорациї; два важні предложеня дотичать будови водних доріг і реґуляциї канальових рік.

Про іменованє Ґріпенберґа комендантом другої манджурскої армії пише берлиньский „Lokal-Anzeiger": Іменованє ґенерала Ґріпенберґа начальним комендантом другої манджурскої армії уважають в Петербурзї у висших войскових кругах за знаменитий вибір. Ґріпенберґ, Финляндець родом, уходить за одного з найлїпших вождів. Визначив ся в росийско-турецкій війнї під Гурком і одержав за побіду під Арабе Конак хрест сьв. Юрия. Пізнїйше був комендантом московского ґвардийского полку, а відтак комендантом бриґади стрільців. Має тепер 62 лїт і визначає ся великою живостию. Шефом штабу Ґріпенберґа буде ґенерал Руский. Нову армію будуть імовірно творити 4 тий міньский і 8 мий одеский корпус та всї бриґади стрільців, так що она буде числити пять корпусів. Сила обох армій буде виносити пів міліона людий.

Про внутрішнє житє в Порт Артурі подають росийські „Новости" таку вістку від одного купця, що приїхав тепер до Петербурга, а покинув Порт Артур в половинї серпня: „Ми жили, як на вульканї — оповідає той купець — і певно так само жиють там і тепер. Безнастанно чути гук вистрілів, тягом долїтає звідкись грімке гура! або знов весела пісня вояків. Не упадають на дусї, хотяй знають, що положенє критичне, але вірять судьбі, а осо-

2)

Росийско-японьска війна від початку аж до битви під Ляояном.

(Написав К. Вербин).

(Дальше).

Коли два посварять ся або й піб'ють ся, то звичайно так буває, що кождий хоче оправдати ся перед людьми і звалює вину на другого. Коли вибухла росийско-японьска війна, стали з росийскої сторони доказувати, що то Японцї без конечної потреби єї викликали, бо Росия і єї цар були завсїгди миролюбиві та й тепер готові були погодити ся з Японцями; але Японцї хотїли конче викликати війну і длятого не чекали на остаточну відповідь Росиї, котра би їх була вповнї вдоволила, лиш в хитрий і підступний спосіб напали на росийску фльоту під Порт-Артуром і так дали почин до війни, бо їм розходило ся о то, щоби заскочити Росиян несподівано і неприготовлених до війни. В тім дусї відозвав ся був навіть цар і стала розписувати ся росийска праса а за нею повтаряли собі й заграничні ґазети. Тодї японьский мінїстер справ заграничних казав переложити на анґлїйску мову 51 депеш, якими обмінював ся з японьским послом Комура в Петербурзї і розіслав їх своїм дипломатам при европейских дворах, щоби они могли доказати европейским полїтикам, що Японія зовсїм не легкодушно довела до війни; противно, Японія старала ся з незвичайною терпеливостию і витревалостию довести Росию до того, щоби она запоручила не лиш територияльну ненарушимість Кореї, але також і Манджуриї. Росия була готова о скілько лиш можна лишити Японії вільну руку в Кореї, але не хотїла нїяк признати верховну власть Хіни в Манджуриї. Обі сторони обставали уперто при своїм, але Японцї вже від самого початку жалували ся на то, що Росия дуже зволїкає зі своїми відповідями, підчас коли японьске правительство відповідало завсїгди як найскорше на росийскі предложеня.

В тих переговорах грав важну ролю адмірал Алексїєв. Цар, видко дуже вірив в єго дипльоматичну зручність, а щоби єму додати ще більше поваги, іменував єго своїм намістником і дав єму повну власть заключати всякі угоди в імени царя. Японцї наставали конче на то, щоби переговори вели ся в Петербурзї, а Росия знов обставала при тім, щоби єї посол в Токіо барон Розен, дїлав все в порозумінню з адміралом Алексїєвом; вишукувано всілякі причини того, говорено, що цар вибирає ся в подорож по Европі і т. и., аж остаточно Росия поставила на своїм і японьске правительство пристало на то, щоби переговори ішли на руки адмірала Алексїєва.

Дня 12 серпня 1903 предложило японьске правительство через свого посла в Петербурзї росийскому правительству проект угоди, котрий обнимав слїдуючі точки:

1) Оба правительства обовязують ся взаїмно шанувати независимість і земельну ненарушимість хіньского і корейского цїсарства та держати ся засади, що всїм народам вільно буде в сих краях займати ся торговлею і промислом. — 2) Обі держави признають собі взаїмно: що Японія має переважно свої інтереси в Кореї, а Росия зі взгляду на зелїзницю свої специяльні інтереси в Манджуриї. (Тут треба додати, що т. зв. всхідно-хіньску зелїзницю, від стациї Манджурия на росийско-манджурскій границї аж до Погранічної на границї Усурийского краю і до Порт-Артура, будувала віби то приватна спілка, а поправдї росийске правительство давало на то гроші). Обі держави признають взаїмно, що Японія має право на Кореї, а Росия має право в Манджуриї уживати таких способів, які показались конечними для обезпеченя своїх інтересів. — 3) Обі держави запоручають собі взаїмно, що не будуть ставити перешкод розвоєви тої промислової і торговельної роботи Японії в Кореї а Росиї в Манджуриї, яка дасть ся погодити з постановами першої точки сеї угоди. До того обовязує ся Росия не ставити перешкоди, коли би Японія хотїла розширити корейскі зелїзницї на полуднє Манджуриї, щоби їх прилучити до всхідно-хіньскої зелїзницї і до шляху зелїзницї Шангаїкван Нючван. — 4) Обі держави пристають на то, що Японія, коли би того потреба, може вислати своє військо до Кореї а Росия до Манджуриї, скоро би то розходило ся о обезпеченя наведених в точцї 2 інтересів, або о здушенє якоїсь ворохобнї. — 5) Росия признає Японії виключне право подавати корейскому правительству раду і поміч, а коли би того було потреба, навіть вой-

бливо свому геровви-ґенералови, як називають в Порт Артурі ґен. Штесcля. І не даром надали єму се імя. Ґенерал від ранка на ногах. Коли спить, коли їсть — ніхто не знає. Але він знає знаменито, як і коли спить вояк і як він їсть. Лично доглядає способу житя вояків і офіцирі мусять рапортувати про стан духа відділів. „Вояк — каже Штессель — потребує відпочинку, поживи і строгого але розумного і сердечного поступованя з ним. Коли є час і можливість, нехай уживає розривки, нехай слухає музики, нехай співає“. І дійстно в Порт Артурі, разом зі страховинами війни, чути музику і спів, можна видіти, з яким житем танцюють вояки, ті самі вояки, яким завтра смерть грозить. „Не вернемо до дому — говорять деякі — але і нашому ворогови не пійде на сухо“. Пересьвідчене відділів, що Порт Артур не піддасть ся, є дуже сильне і тверде. І я потверджую, що кріпости не віддадуть, а коли єї возьмуть, то тілько тоді, коли не стане вже ані одного росийского вояка. Запасів поживи не бракне зовсім, а що до амуниции, то на як довго єї стане — про те ніхто єї не знає, а впрочім ніхто про те не питає. На питане що до амуниции, поставлене одним з заграничних аґентів, ґенерал Смірнов, командант кріпости, відповів: „Можу запевнити вас, що на наше житє і на ще більше число Японців вистане“. Чужесторонців дуже непокоїть хвилеве мовчане, то є часи, в яких японьскі кулї прямо затемнюють сонішне сьвітло, а Росияни не відповідають. З того вносять, що наша амуниция вичерпує ся і тому уживаємо єї оглядно. Але та гадка зовсім хибна. Буває, що оборонці кріпости мовчать цїлі 2—3 дни. Нехай собі стріляють, нехай бавлять ся — кажуть — на нас ще час. Але коли час надходить, ми пересьвідчуємо ся всї, що амуниции і стрільців не бракне і стріляють стілько, скілько потреба і як потреба“.

Новинки.

Львів дня 28-го вересня 1904.

— **Велике торжество** обходить місто Львів. Именно нинї і завтра відбуває ся у Львові з'їзд членів братства т. зв. „Содалїций Марияньских“ для почтеня 50-лїтного ювилею проголошеня доґми Непорочного зачатя Пр. Д. Марії. З'їзд випав незвичайно численний. Прибули участники з Познанщини, Королївства польского, Буковини і цїлої Галичини. В торжестві бере участь цїле висше духовеньство галицке і представителї властий державних і автономічних. Завтра пополудни відбуде ся торжественна процесия, в котрій возьме участь кількадесять тисяч народа.

— **Зелїзниця Самбір-Ужок.** Після Вістника розпоряджень для зелїзниць буде відкрита часть шляху довжини 36 кільометрів із Самбора до Стрілок-Топільниці імовірно вже в жовтни сего року. На тій части шляху будуть лежати стациї: Ваневичі, пристанок Созань, стация Старий Самбір, пристанок Терпів-Спас і стациї Бусовиска і Стрілки-Попільниця. Проча часть шляху із Стрілок-Топільниці до Сянок під границю зі стациями: Ясениця замкова, Явора, Турка, Яблінка нижна, Соколїйки і Границя під Сянками, буде відкрита аж в р. 1905, а то з причини що будова зелїзниці з угорскої сторони снїзнила ся.

— **Пожар.** В селї Раковій, самбірского повіта, вибух пожар дня 10 с. м. в наслїдок неосторожности і знищив 3 селяньскі загороди разом зі збіжем і пашою. Шкода обчислена на звиж 6000 корон.

— **Утопив ся.** В Рихтичах, дрогобицкого повіта, упав до потока Ізидор Мазур. Вода занесла его до ріки, де він утопив ся. Тїла доси не віднайдено.

— **За убийство жінки** засудив черновецкий трибунал судиїв присяжних Теодора Одовійчука на півпята року вязниці заостреного однодневним постом в кождім квартали.

— **Полекші для ґімназиястів.** Мінїстерство просьвіти видало подрібну інструкцию до науки латини і греки, кладучи головний натиск на лектуру а не на граматику. В грецкій граматиці Шенкля вичеркнено вже на сей рік значне число слів, які рідко приходять, аби улекшити науку.

— **Зловлений злодій.** На дорозї між Старим Самбором а селом Ваневичі пропадали від кількох місяців з возів річи на шкоду подорожних і не можна було попасти на слїд злодія. Самбірска жандармерия устроїла дня 21 с. м. засїдку на тій дорозї і удало ся її зловити небезпечного пташка на горячім учинку, як з воза Вольфа Сімона украв пакунок з товарами. Виновник Йосиф Ваврашин, називаний також Наґродским, походить мнимо з Мервич, жовківского повіта, був караний у Львові вже раз 6 лїтною, а другий раз 4-ною вязницею і був під полїцийним доглядом. Бушував він цїле лїто на тім гостинци, а крав в той спосіб, що привязані з заду воза пакунки відрізував ножем. Той сам виновник вломив ся перед тим на судний день до дому одного жида в Вакотах і коли той молив ся в біжници, забрав его річи вартости 120 корон. Крім того украв в Берегах з пасовиска пару коний на шкоду одного з тамошних господарів.

— **Рільничо-економічні виклади** для сьвящеників. Під покровом ВПреосьв. Митрополита Андрея Шептицкого, заходом „Економіста“ в порозуміню з тов. „Сїльский Господар“ в Олеську, відбудуть ся у Львові — як звістно — в днях 28, 29 і 30 вересня с. р. рільничо-економічні виклади. Виклади, що обіймуть тільки найважнїйші економічно господарскі питаня, будуть вести ся в двох напрямах: а) справи суспільно-економічні, дотикаючі нашої діяльности в громадах; б) найважнїйші справи господарства сїльского, о скілько они підходять під інтерес поодиноких дрібних господарств.

— **Академія ветеринариї у Львові.** На основі нового пляну студиїв затверджених Найвисшою постановою дня 31 грудня 1896, потрібні до приняття на звичайного слухача Академії ветеринариї

скову поміч в цїли заведеня реформ і доброго правлїня в сїм краю.

В наслїдок того, що росийске правительство не хотїло, щоби переговори вели ся в Петербурзї, відповідь на сей проект проволїкла ся дуже. Японьский посол Куріно каже, що він при кождій нагоді домагав ся відповіди і не лиш ходив до росийского мінїстерства і домагав ся урядово відповіди, але навіть і приватно просив о то, кілько разів зійшов ся з росийскими урядниками, але все надармо. Депеші ішли насамперед до намістника Алексїєва до Порт Артура, той посилав їх послови Розенови в Токіо, сей передавав їх там японьскому правительству а то наконець посилало їх свому послови в Петербурзї. Стало ся отже так, що відповідь на повисший японьский проект наспіла аж дня 3 жовтня 1903. Відповідь була уложена в формі проекту з росийскої сторони, котрий опирав ся на слїдуючій основі:

Росийске правительство передовсїм не хотїло брати на себе з'обовязаня що до верховної власти і земельної ненарушимости Хіни; так само не хотїло признати засади, щоби всї народи мали право займати ся торговлею в Манджуриї. Оно завізвало Японію, щоби она заявила, що Манджурия і єї побережа не належать до круга єї інтересів. Дальше ставлено з росийскої сторони всїлякі обмеженя що до свободи дїланя в Кореї. Росийске правительство віби то годило ся на то, що Японїя може на случай потреби вислати свое войско до Кореї для охорони своїх інтересів, але поставило до того услівє, що Японії не вільно для стратеґічних цїлий користати з якихсь сторін Кореї. Наконець предкладала Росия, щоби в корейскій державі установити неутральну полосу а то на північ від 39-го степеня ґеоґрафічної ширини.

Японьскому правительству найбільше впало то в очи в тім росийскім проектї, що Росия не хоче нїчим з'обовязати ся що до Манджуриї. Давнїйше говорило росийске правительство, що готове признати верховну власть Хіни в Манджуриї і земельну ненарушимість Хіни та що не думає забирати Манджуриї і відкличе звідтам свое войско, а тепер нараз змінило свое становище. Японьске правительство прийшло длятого до переконаня, що тепер як раз ся справа набрала великої ваги. А треба то мати на оцї, що Японїя мала вже давнїйше в Манджуриї важні інтереси торговельні. Манджурия продукує між иншим велику масу бобу і фасоль а ті продукти відходять в найбільшій части до Японії, де становлять дуже важний артикул поживи для широких мас японьского народу. Торговлею і перевозом тих продуктів займають ся виключно Японцї. Запанованє Росиї в Манджуриї могло би не лиш дуже значно підорвати японьску торговлю, але ще й некористно вплинути на житє японьского народу. До того прийшла ще й та обава, що коли би Манджурия лишила ся в росийских руках, то се вплинуло би дуже некористно на інтереси Японії в Кореї. Серед таких обставин не могло японьске правительство нїяк відповісти на жадане Росиї, що не уважає Манджуриї яко належачої до круга японьских інтересів.

Японьске правительство постановило длятого висказати росийскому правительству свої погляди і відповідно до того предложило зміни в росийскім проектї. Що до неутральної полоси то японьске правительство заявило, що наколи би вже конче мала бути установлена така полоса, то она повинна бути не лиш в самій Кореї, але по обох боках теперішної корейскої границї в ширинї на яких 50 км. По кількох конференциях, які відбули ся в Токіо, предложило остаточно японьске правительство свій остаточний проект зміни дня 13 жовтня росийскому правительству.

Росийске правительство взяло ся знов зволїкати відповідь і мимо того, що японьский посол в Петербурзї мало не що дня домагав ся єї, наспіла она аж дня 11 грудня 1903. Мінїстер справ заграничних Комура повідомив дня 12 грудня посла Куріно, що росийский посол бар. Розен предложив такий проект зі сторони Росиї:

1) Обі держави обовязують ся шанувати независимість корейскої держави. — 2) Росия признає Японії переважні інтереси в Кореї і право Японії помагати Кореї радою в тім напрямі, щоби поправити цивільну адмінїстрацию. — 3) Росия обовязує ся не ставити нїякого опору промисловій і торговельній діяльности Японії в Кореї і якимсь средствам для охорони тих інтересів. — 4) Росия признає Японії право висилати войско до Кореї для охорони своїх в попередних точках згаданих інтересів або для здушеня ворохобнї або непорядків, котрі могли би викликати якісь межинародні запутанини. — 5) Обі держави обовязують ся не уживати нїякої части корейскої землї до стратеґічних цїлий і не ставити на корейскім побережу нїяких войскових будівель, котрі могли би загрожувати свободі плавби в корейскім проливі. — 6) Обі держави обовязують ся уважати північну часть корейскої землї аж до 39 рівнобіжника за неутральну полосу і в сї стороронї не може нїяка з обох держав заключаючих угоду, нїколи впроваджувати войска. — Обі держави обовязують ся не ставити перешкод сполученю корейских і всхідно-хіньских зелїзниць, скоро они будуть доведені аж до ріки Ялу.

Роздивившись добре в сїй відповіди, можна сказати, що поправдї она була визванєм до війни. Була то відповідь того, хто чує ся сильнїйшим і каже до того, котрого уважає за слабшого: так буде, як я хочу і кажу. В сїй відповіди — а то найважнїйше, — нема вже нїякої згадки про Манджурию. Росия між рядками, але зовсїм виразно і рішучо сказала Японії, що їй нїяке дїло до Манджуриї. Се був виразний знак для Японії, що Росия не дасть собі нїчого говорити про земельну ненарушимість Хіни. Але для Японії була се якраз найважнїйша справа, отже погляди в нїй пішли на розріз з собою. Дальше признавала Росия Японії право лиш до поправи цивільної адмінїстрациї, значить ся, стреміла рішучо до того, щоби ослабити силу і значінє Японії в Кореї.

у Львові: сьвідоцтво зложеного з успіхом іспиту зрілости з ґімназиї або з реальної школи. При вписі, який триває від 1—8 жовтня, належить предложити крім сьвідоцтва зрілости метрику, а в случаю довшої перерви по зложеню матури, сьвідоцтво моральности. Вписове виносить 10 К, а шкільної оплати не платить ся. Час студиїв треває 8 півроків; доктори медицини можуть покінчити ті студиї в 2 роках. Вигляди для покінчених ветеринарів суть тепер надзвичайно користні, бо в краю настав великий брак ветеринарів. Много міських посад добре платних, есть необсадженвх а також потреба щораз більше ветеринарів на державні посади. Ранґи державних ветеринарів управильнені (від X до VI ранґи); плати асистентів Академії ветеринариї зрівнані з платами асистентів політехнік і унїверситетів. На жадане присилає плян студиїв і удїляє всяких пояснень ректорат Академії ветеринариї (Львів, ул. Кохановского 33).

— **Оповіщенє.** В відношеню до оповіщеня ц. к. краєвої Дирекциї скарбу у Львові з дня 4 вересня 1904 р. Ч. 101 310 04 о виготовленю і предкладаню властям податковим I. інстанциї виказів Б., В. і Ґ. до ужитку при вимірі податку особисто-доходового на р. 1905, подає ся сим додатково до відомости П. Т. властителів домів і льокаторів, що в виказах форм Б., В., Ґ. належить подати мешканців взглядно членів родини, їх занятє і місце замешканя після стану з дня 5 падолиста 1904 р. і викази ті предложати ц. к. Адмінїстрациї податків найдальше до 15 падолиста 1904 р. — Виказ Б. має бути виповнений через властителя дому винайменого, виказ В. через чиншівників, а виказ Ґ. через властителів домів невинайменвх. Ті самі викази довжні мають виготовити властителї готелїв і домів заїздних що до тих осіб, котрі довше як 3 місяці без перерви мешкають. — В який спосіб мають бути викази виповнені, вказують докладно написи поодиноких рубрик, взглядно обясненя заміщені на 1 сторонї тих друків. Бляикети виказів видає протокол подавчий ц. к. Адмінїстрациї податків у Львові за зголошенем інтересованих безплатно.

— **Родимці!** купуйте льоси „Сокола“ у Львові (по 25 сот.), набувайте облїґациї (по 10 кор.). Присилайте лепти на дім „Сокола“!

Господарство, промисл і торговля.

— **Ціна збіжа** у Львові дня 27 вересня: Ціна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця н. 8·75 до 9·— ; жито н. 6·80 до 7·10 ; овес 7·— до 7·10 ; ячмінь пашний 6·25 до 6·50 ; ячмінь броварний 7·25 до 7·75 ; ріпак 10·50 до 10·75 ; льнянка —·— до —·— ; горох до вареня 8·— до 9·75 ; вика 6·— до 6·50 ; бобик 6·25 до 6·50 ; гречка 9·25 до 10·25 ; кукурудза нова 8·10 до 8·40 ; хміль за 56 кільо 210·— до 215·— ; конюшина червона 75·— до 80·— ; конюшина біла 55·— до 60·— ; конюшина шведска 55·— до 65·— ; тимотка 24·— до 28·—.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Берлин 28 вересня. „Lokal-Anzeiger“ доносить з Петербурга, що Куропаткін не прийме рішаючої битви, доки не буде утворена друга армія.

Берлин 28 вересня. Президент італїяньских міністрів Джолїтті приїхав до Гамбурґа, де перебуває тепер німецкий канцлер ґр. Білльов. Між обома міністрами прийде до важних нарад.

Дрездно 28 вересня. Саский король досить небезпечно занедужав на серце. Послїдну ніч перевів неспокійно.

Льондон 28 вересня. „Daily Telegraph“ доносить з Ляояну: Японці займивши копальні вугля в Янтай, застали всі машини ушкоджені. Відворот Росиян до Теліна здержаний.

Льондон 28 вересня. Бюро Райтера доносить, що дня 23 с. м. вийшли Анґлїйці з Ляси в Тибеті, а дня 24 с. м. прибули до Дянце.

Токіо 28 вересня. Після вістий, які сюди надійшли, рішили ся Росияни боронити становищ під Мукденом. На правім березі ріки Гунго, кілька анґлїйских миль на полудне від Мукдену, в західнім напрямі, розпочали они будувати сильні укріпленя. Крім того всї три мости, які побудовано на ріці, заосмотрено на обох кінцях сильними укріпленями. Ріка Гун під Мукденом ширша і глубша як Таіце під Ляояном, тому творить сильнїйшу перешкоду для Японців.

Петербург 28 вересня. Ґен. Сахаров телеґрафував дня 26 с. м.: Віддїл неприятельскої передної сторожи в силї одного баталїона і двох шкадрон перейшов дня 25 с. м. імовірно для розвідів до офензиви на дорозї до місцевости Тулїце. Наші войска відперли неприятеля на всїх полях.

Франкфурт 28 вересня. Franfurter Ztg. доносить, що в доках „Нірон“ будує ся тепер 10 торпедовців, замовлених імовірно для Росиї.

Париж 28 вересня. Echo de Paris доносить, що цар удає ся сими днями до Либави, аби там відбути перегляд балтийскої фльоти, котра зараз по перегляді відїде до Азиї всхідної.

Росия спротивилась рішучо укріпленям корейского побережа і взагалі якої небудь части Кореї, а на конець і обставала за установленем первістної своєї неутральної полоси, чим спротивилась знов рішучо жаданям Японії. Так відмовила она точку за точкою всім жаданям Японії.

В виду такої рішучо відмовної відповіди дальші переговори могли вже були бути злишні і Японія показала справді велику терпеливість, коли мимо того рішила ся вести ще дальші переговори. Найбільше і найприкрійше вразило в Токіо то, що Росия зовсім промовчала Манджурию, отже не хотіло признати там верховної власти хіньскої держави. З Токіо стали напирати на Росию, щоби она ще раз дала якусь иншу, може лїпшу відповідь, бо розходило ся о то, щоби можна удержати дружні відносини. Заразом заявило японьске правительство, що коли Росия уважає за недогідне установляти неутральну полосу в Манджуриї, то се так само недогідно й в Кореї. Та й слова „цивільна адмінїстрация“ вразили в Токіо не мило, бо Японія стреміла до того, щоби забезпечити собі і войсковий вплив при сеульскім дворі. В тім дусї вислав Комура дня 21 грудня депешу до Петербурга. На то наспіла дня 6 січня с. р. відповідь росийского правительства, а росийский посол Розен заявив японьскому правительству, що Росия обстає вповні при точках 5 і 6, а що до Манджуриї то Росия жадає:

„Японьске правительство признає, що Манджурия і еї побережа лежать поза кругом японьских інтересів, підчас коли Росия в границях тої провінциї не хоче робити перешкоди, ані Японії, ані другим державам користувати ся тими правами і привилеями, які они набули через договори з Хіною, розуміє ся, що з виїмкою твореня осель“.

Річ очевидна, що Росия не на то взяла Порт Артур в посесию і укріпляла его величезним коштом та ставила нове місто торговельне, Дальний, щоби уступати ся з Манджуриї длятого, що так хоче ся Японії. Хто добирає ся до чужої хати, не питає, що на то сусід скаже, а коли той обізве ся, то тамтой готов ще его побити, бо мовчи, каже, се не твоє. В інтересї Японії було, щоби Росия ненарушала хіньскої землї, значить ся, не забирала Манджуриї на віки і японьске правительство конче ще й тепер наставало, а крім того зажадало ще, щоби Росия пропустила в своїм проєктї той уступ, в котрім бесїда про чужі оселї в Манджуриї, бо в додатковій угоді торговельній межи Японією а Хіною зробило хіньске правительство виразно ту концесию Японії, що позволило основувати в Манджуриї чужі оселї. Що до Кореї то японьске правительство мусїло стояти на давнім становищи, позаяк росийский проєкт був так рішучий, що не допускав нїякої зміни.

Видко було тепер зовсїм ясно, що обі сторони завзяли ся і не хотїли одна другій уступити. По чийій сторонї була правда? Манджурия, Корея, то чужі краї і ані Росия, ані Японія не мали поправді до них права. Але Японцї, сусїди Корейців і Манджурів стояли з ними сотками лїт у всїляких зносинах і їх остаточно вязала якась спільність раси. Японцї виробили собі були тоті відносини не так силою оружия як мирною роботою, а в послїдних часах і меч рішев в їх користь. Росияни же нї в сего нї з того вїїзли до Манджуриї і зробили ся там панами. Як би й не було, Японцї мали якесь право за собою, бо заключили угоду з хіньскою державою. Росияни нараз не признають тої угоди, а тим зневажають і верховну власть хіньскої держави в Манджуриї і право та інтереси Японців. То робила бута европейских цивілїзаторів, що привикли всюди, навіть і в Европі, там, де можуть мати силу, видїти лиш низший від себе елемент, котрим можна помітувати і робити ему всїлякі пакости.

(Дальше буде).

НАДІСЛАНЕ.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодїжи. Цїна 1 кр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на лїтературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, Чарнецкого, ч. 26.

— **„Краєвий Союз кредитовий“** видає для руских товариств кредитових потрібні друки і продає їх по отсих цїнах:

1. Книга довжників . . . аркуш по 10 сот.
2. Замкненя місячні 2 штуки . . „ 5 „
3. Інвентар довжників . аркуш „ 5 „
4. „ вкладників . „ „ 5 „
5. „ удїлів . . . . „ „ 5 „
6. Книга головна . . . . „ „ 10 „
7. „ лїквідацийна . „ „ 10 „
8. „ вкладок щадничих „ „ 10 „
9. „ удїлів членьских „ „ 10 „
10. Реєстр членів . . . . . „ „ 10 „
11. Зголошеня о позичку штука по 2 „
12. Виказ умореня позички „ „ 2 „
13. Асиґнати касові . . . . „ „ 1 „

Купувати і замовляти належить в „Краєвім Союзї кредитовім“ у Львові, Ринок ч. 10 I. поверх.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом І. Недопада — (Телефона ч. 527).